

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2023. október 5. *

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – 2011/83/EU irányelv – A fogyasztók jogai – A fogyasztó tanulási platformra való előfizetése – A szerződés automatikus meghosszabbodása – Elállási jog”

A C-565/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2022. augusztus 26-án érkezett, 2022. július 20-i határozatával terjesztett elő

a **Verein für Konsumenteninformation**

és

a **Sofatutor GmbH**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: M. L. Arastey Sahún tanácselnök (előadó), F. Biltgen és J. Passer bírák,

főtanácsnok: A. M. Collins,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Verein für Konsumenteninformation képviseletében S. Langer Rechtsanwalt,
- a Sofatutor GmbH képviseletében M. Görg Rechtsanwalt,
- a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében I. Rubene és E. Schmidt, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 304., 64. o.) 9. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Verein für Konsumenteninformation (fogyasztói tájékoztatási egyesület, Ausztria; a továbbiakban: VKI) és egy német jog szerint bejegyzett társaság, a Sofatutor GmbH között a VKI arra irányuló keresete tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy e társaságot kötelezzék arra, hogy tájékoztassa a fogyasztókat a távollevők között kötött szerződéstől való elálláshoz való joguk gyakorlásának feltételeiről, határidejéről és a vonatkozó eljárásról.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2011/83 irányelv (37) preambulumbekzdése a következőket mondja ki:

„Mivel távértékesítés esetén a fogyasztó nem tekintheti meg az árut a szerződés megkötése előtt, elállási jogot kell biztosítani számára. Ugyanezen okból a fogyasztó számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az áru jellegének, tulajdonságainak és működésének meghatározásához szükséges mértékben kipróbálhassa és megvizsgálhassa azt az árut, amelyet meg szándékozik vásárolni [helyesen: kipróbálhassa és megvizsgálhassa az általa megvásárolt árut]. Az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében az esetleges meglepetésszerű értékesítés és/vagy a pszichológiai nyomás miatt kell biztosítani a fogyasztó részére az elállási jogot. A szerződéstől való elállás megszünteti a szerződő feleknek a szerződés teljesítésére vonatkozó kötelezettségeit.”
- 4 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a 7. pontjában a következőképpen határozza meg a „távollevők között kötött szerződés” fogalmát:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

7. »távollevők között kötött szerződés«: a kereskedő és a fogyasztó között áru vagy szolgáltatás értékesítésére szervezett távértékesítési rendszer keretében, a kereskedő és a fogyasztó egyidejű fizikai jelenléte nélkül – a szerződés megkötésének időpontjával bezárólag kizárólag egy vagy több távközlő eszköz alkalmazásával – kötött szerződés”.

5 Az említett irányelvnek „A harmonizáció szintje” című 4. cikke értelmében:

„Ha ez az irányelv másként nem rendelkezik, a tagállamok nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be nemzeti jogukba az ebben az irányelvben megállapított rendelkezésektől eltérő – ideértve az eltérő szintű fogyasztóvédelmet biztosító szigorúbb vagy kevésbé szigorú – rendelkezéseket.”

6 Ugyanezen irányelv „Tájékoztatási követelmények a távollevők között és az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében” című 6. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A fogyasztót a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:

[...]

e) az áru vagy szolgáltatás adóval növelt teljes ára vagy – amennyiben az áru vagy szolgáltatás jellegéből adódóan az árat nem lehet előre észszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási vagy postaköltség és minden egyéb költség, vagy – amennyiben e díjak előzetes kiszámítására nincs mód – annak közlése, hogy további ilyen jellegű díjak merülhetnek fel. [...]

[...]

h) elállási jog fennállása esetén az említett jog gyakorlásának a 11. cikk (1) bekezdése szerinti feltételei, határideje és a vonatkozó eljárások, valamint az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta;

[...]

o) adott esetben a szerződés időtartama, illetve ha a szerződés határozatlan időre szól vagy automatikusan meghosszabbodik, a szerződés felmondásának feltételei;

[...]”

7 A 2011/83 irányelvnek „A távollevők között kötött szerződések formai követelményei” című 8. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A távollevők közötti szerződések vonatkozásában a kereskedő a 6. cikk (1) bekezdésében előírt információkat – világosan és közérthető nyelven – a fogyasztóval közli, vagy a fogyasztó rendelkezésére bocsátja az alkalmazott távközlő eszközöknek megfelelő módon. Amennyiben az említett tájékoztatást tartós adathordozón bocsátják rendelkezésre, annak olvashatónak kell lennie.

(2) Ha az elektronikus úton megkötendő, távollevők közötti szerződés fizetési kötelezettséget keletkeztet a fogyasztó számára, a kereskedő egyértelműen és jól látható módon, valamint közvetlenül a megrendelés fogyasztó általi megtétele előtt felhívja a fogyasztó figyelmét a 6. cikk (1) bekezdésének a), e), o) és p) pontjában előírt információkra.

A kereskedő gondoskodik arról, hogy a fogyasztó a megrendelés megtételekor kifejezetten tudomásul vegye, hogy a rendelés fizetési kötelezettséget von maga után. Ha a megrendelés megtétele gomb vagy hasonló funkció aktiválásával jár, a gombot vagy hasonló funkciót könnyen

olvasható módon [helyesen: könnyen olvasható módon kizárólag a] »fizetési kötelezettséggel járó megrendelés« vagy ennek megfelelő, egyértelműen megfogalmazott felirattal kell ellátni, amely jelzi, hogy a megrendelés a kereskedő javára teljesítendő fizetési kötelezettséget von maga után. Amennyiben a kereskedő nem tartotta be az ezen albekezdésben foglaltakat, a szerződés vagy a megrendelés a fogyasztót nem köti.

[...]

(8) Amennyiben a fogyasztó azt akarja, hogy a szolgáltatás teljesítése, illetve a víz-, gáz-, villamosenergia-szolgáltatás – amennyiben azokat nem korlátozott volumenben vagy meghatározott mennyiségben kínálják értékesítésre – vagy távfűtési szolgáltatás a 9. cikk (2) bekezdésében megállapított elállási időszakon belül kezdődjön meg, a kereskedőnek kérnie kell, hogy a fogyasztó erre vonatkozóan kifejezett kérelmet nyújtson be.

[...]”

8 Ezen irányelv „Elállási jog” című 9. cikkének szövege a következő:

„(1) Azon esetet kivéve, amikor a 16. cikkben említett kivételek alkalmazandók, a fogyasztó 14 napon belül indoklás nélkül elállhat a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől, anélkül, hogy a 13. cikk (2) bekezdésében és a 14. cikkben előírtakon kívül más költség terhelné.

(2) A 10. cikk sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett elállási időszak az alábbiaktól számított 14 nap:

a) szolgáltatási szerződés esetében a szerződés megkötésének napja;

[...]

c) [...] nem tárgyi adathordozón szolgáltatott digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződés esetében a szerződés megkötésének napja.

(3) A tagállamok nem tiltják meg, hogy a szerződő felek az elállási időszak alatt teljesítsék szerződésből adódó kötelezettségeiket. [...]”

9 Az említett irányelvnek „Az elállási jogra vonatkozó tájékoztatás elmulasztása” című 10. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ha a kereskedő a 6. cikk (1) bekezdésének h) pontjában előírt, a fogyasztó részére az elállási jogáról nyújtandó tájékoztatást elmulasztotta, a 9. cikk (2) bekezdésében foglaltak értelmében az elállási időszak az eredeti elállási időszak lejárta után 12 hónappal jár le.

(2) Amennyiben a kereskedő a 9. cikk (2) bekezdésében említett naptól számított 12 hónapon belül megadta a fogyasztónak az e cikk (1) bekezdésében előírt tájékoztatást, az elállási időszak az azon napot követő 14 nap elteltével jár le, amelyen a fogyasztó megkapta ezen tájékoztatást.”

- 10 Ugyanezen irányelvnek „Az elállási jog gyakorlása” című 11. cikke az (1) bekezdésében a következőket mondja ki:

„A fogyasztó az elállási időszak lejárta előtt tájékoztatja a kereskedőt a szerződéstől való elállásra vonatkozó döntéséről. E célból a fogyasztó:

- a) felhasználhatja az I. melléklet B. részében található elállásnyilatkozat-mintát; vagy
- b) bármilyen más, egyértelmű nyilatkozatba foglalhatja a szerződéstől való elállásra vonatkozó döntését.

[...]”

- 11 A 2011/83 irányelvnek „Az elállás joghatásai” című 12. cikke értelmében:

„Az elállási jog gyakorlása megszünteti a felek kötelezettségeit:

- a) a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződés teljesítésére vonatkozóan; vagy
- b) a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződés megkötésére vonatkozóan, amennyiben a fogyasztó tette az ajánlatot.”

- 12 Ezen irányelvnek „A fogyasztó kötelezettségei elállás esetén” című 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...]”

(3) Ha a fogyasztó a 7. cikk (3) bekezdése, illetve a 8. cikk (8) bekezdése szerinti kérelmet követően gyakorolta elállási jogát, köteles a szerződésben meghatározott szolgáltatások összességéhez arányosan viszonyuló, az elállási joga gyakorlásának a kereskedővel való közlése időpontjáig arányosan teljesített szolgáltatásért járó összeget megfizetni. A fogyasztó által arányosan fizetendő összeget a szerződésben megállapított teljes ár alapján kell kiszámítani. Amennyiben a teljes ár túlzottan magas, az arányos összeget az addigi teljesítés piaci értéke alapján kell kiszámítani.

(4) A fogyasztó nem viseli az alábbiak költségeit:

- a) a szolgáltatások teljesítése, a víz-, gáz-, villamosenergia-ellátás – amennyiben azokat nem korlátozott volumenben vagy meghatározott mennyiségben kínálják értékesítésre – vagy távfűtés teljes vagy részleges költségei, amennyiben:
 - i. a kereskedő elmulasztotta közölni a 6. cikk (1) bekezdésének h) vagy j) pontjában előírt információkat; vagy
 - ii. a fogyasztó nem kérte kifejezetten a 7. cikk (3) bekezdésének és a 8. cikk (8) bekezdésének megfelelően a szolgáltatás nyújtásának az elállási időszak alatti megkezdését; vagy
- b) a nem tárgyi adathordozón szállított digitális tartalom szállításának teljes vagy részleges költségei, amennyiben:
 - i. a fogyasztó előzetesen nem járult hozzá kifejezetten ahhoz, hogy a teljesítés a 9. cikkben említett 14 napos időszak letelte előtt megkezdődjön;

- ii. a fogyasztó nem nyilatkozott annak tudomásulvételéről, hogy a hozzájárulás megadásával elveszti elállási jogát; vagy
- iii. a kereskedő elmulasztotta megadni a 7. cikk (2) bekezdésében vagy a 8. cikk (7) bekezdésében előírt visszaigazolást.

(5) A 13. cikk (2) bekezdésében és az e cikkben meghatározott esetek kivételével a fogyasztót az elállási jog gyakorlásának következményeként semmilyen felelősség nem terheli.”

Az osztrák jog

- 13 A 2014. május 26-i Fern- und Auswärtsgeschäfte-Gesetz (a távollévők között és az üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekről szóló törvény; BGBl. I, 33/2014; a továbbiakban: FAGG) 4. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„A fogyasztót a szerződés, illetve szerződéses nyilatkozata mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:

[...]

8. elállási jog fennállása esetén az említett jog gyakorlásának feltételei, határideje és a vonatkozó eljárások az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta rendelkezésre bocsátása mellett,

[...]

14. adott esetben a szerződés időtartama, illetve ha a szerződés határozatlan időre szól vagy automatikusan meghosszabbodik, a szerződés felmondásának feltételei,

[...]”

- 14 A FAGG 11. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A fogyasztó a távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől 14 napon belül indokolás nélkül elállhat.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 15 A Sofatutor online tanulási platformokat üzemeltet általános és középiskolások számára. Szolgáltatásait Ausztria egész területén kínálja, és olyan fogyasztókkal létesít jogviszonyt, akik Ausztriában rendelkeznek lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel. A Sofatutor az általános szerződési feltételei alapján köt szerződést.

- 16 Ezen általános feltételek előírják, hogy az e platformokra való első előfizetés során az előfizetés a szerződés megkötésétől számított 30 napig ingyenesen kipróbálható, és ezen időszak alatt előzetes értesítés nélkül bármikor felmondható. Az említett általános feltételek azt is előírják, hogy ezen előfizetés csak e 30 nap leteltét követően válik fizetőssé, és hogy amennyiben a 30 napon belül nem kerül sor felmondásra, a megrendelési folyamat során megállapított díjköteles előfizetési időszak megkezdődik.

- 17 Abban az esetben, ha a díjköteles előfizetési időszak anélkül jár le, hogy a szerződést a Sofatutor vagy a fogyasztó kellő időben felmondta volna, ugyanezen általános feltételek előírják, hogy az érintett előfizetés egy meghatározott időtartamra automatikusan meghosszabbodik.
- 18 A Sofatutor a távollévők közötti szerződés megkötése során tájékoztatja a fogyasztókat az őket e szerződéskötésre tekintettel megillető elállási jogról.
- 19 A VKI úgy véli, hogy a 2011/83 irányelv 9. cikkének és a FAGG-nak megfelelően a fogyasztót nem csupán a 30 napos ingyenes próbaelőfizetés címén, hanem ezen előfizetés szabványos előfizetéssé történő átalakulása és ez utóbbi előfizetés meghosszabbodása esetén is megilleti az elállási jog.
- 20 E körülmények között a VKI keresetet indított a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) előtt annak érdekében, hogy a bíróság kötelezze a Sofatutort arra, hogy a fogyasztókkal fennálló kereskedelmi kapcsolataiban a távollévők között létesített határozott idejű szerződés meghosszabbodásakor egyértelműen és érthető módon tájékoztassa e fogyasztókat az e szerződéstől való elállási joguk gyakorlásának feltételeiről, határidejéről és módjáról, elállásnyilatkozat-minta rendelkezésre bocsátása vagy hasonló gyakorlat alkalmazása révén.
- 21 2021. június 23-i ítéletével e bíróság helyt adott e keresetnek.
- 22 A Sofatutor által ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezés tárgyában eljáró Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) a 2022. március 18-i ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az említett keresetet érdemben elutasította.
- 23 A VKI ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria), a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 24 E bíróság megállapítja egyrészt, hogy – amint az a FAGG 11. §-ára vonatkozó előkészítő dokumentumokból kitűnik – az elállási jog nem korlátozódik a kereskedő és a fogyasztó közötti első szerződéskötésre. Ellenkezőleg, a fennálló, de időben korlátozott szerződéses jogviszony meghosszabbítása vagy e szerződéses jogviszony lényeges módosítása – amennyiben arról távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül állapodtak meg - szintén a FAGG hatálya alá tartozhat, és így a fogyasztó elállási jogát eredményezheti e meghosszabbítás vagy módosítás tekintetében.
- 25 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság utal a 2020. június 18-i Sparkasse Südholstein ítéletre (C-639/18, EU:C:2020:477), amelyben a Bíróság kimondta, hogy a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2002. L 271., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 321. o.) 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hitelszerződést módosító záradék nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés” fogalma alá, ha a módosító záradék az eredetileg meghatározott kamatláb módosítására korlátozódik, az említett hitel időtartamának meghosszabbítása vagy összegének módosítása nélkül, és ha a hitelszerződés eredeti kikötései előírták ilyen módosító záradék elfogadását vagy ennek hiányában változó kamatláb alkalmazását.

- 26 E körülmények között az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2011/83] irányelv 9. cikkének (1) bekezdését, hogy távollevők között kötött szerződés »automatikus meghosszabbítása« (az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének o) pontja) esetén a fogyasztót ismételten megilleti az elállás joga?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 27 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/83 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a fogyasztó ahhoz való joga, hogy a távollevők között kötött szerződéstől elálljon, csak egyszer biztosított a szolgáltatásnyújtásra irányuló, a fogyasztó számára ingyenes kezdeti időszakot előíró olyan szerződés tekintetében, amelyet – amennyiben a fogyasztó ezen időszak alatt nem állt el a szerződéstől vagy nem mondta fel azt – díjköteles, meghatározott időszakra automatikusan meghosszabbodó időszak követ e szerződés felmondásának hiányában, vagy pedig úgy, hogy a fogyasztót az említett szerződés átalakulásának és meghosszabbodásának minden egyes szakasza során megilleti e jog.
- 28 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a 2011/83 irányelvet módosította a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2019. L 328., 7. o.). A 2020. január 7-én hatályba lépett 2019/2161 irányelv ugyanakkor arra kötelezi a tagállamokat, hogy rendelkezéseit 2021. november 28-ig ültessék át saját jogrendjükbe, és azokat 2022. május 28-tól alkalmazzák. Mivel az alapeljárásban a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság) első fokon 2021. június 23-án hozott ítéletet, és mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem hivatkozik a 2019/2161 irányelvnek az osztrák jogrendbe való átültetése érdekében bevezetett nemzeti rendelkezésekre, meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben továbbra is a 2011/83 irányelvnek a 2019/2161 irányelvel nem módosított változatát kell alkalmazni.
- 29 E pontosítást követően emlékeztetni kell arra, hogy a 2011/83 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében azon esetet kivéve, amikor a 16. cikkben előírt kivételek alkalmazandók, a fogyasztó 14 napon belül indoklás nélkül elállhat a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől, anélkül hogy az ezen irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében és 14. cikkében előírtakon kívül más költség terhelné.
- 30 Az említett irányelv 9. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontja előírja, hogy a 10. cikk sérelme nélkül ezen elállási időszak a szolgáltatási szerződés és a nem tárgyi adathordozón szolgáltatott digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződés esetében a szerződés megkötésének napjától számított tizennégy nap elteltével jár le.
- 31 A 2011/83 irányelv 11. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben a fogyasztó gyakorolni kívánja elállási jogát, e határidő lejártá előtt tájékoztatja a kereskedőt a szerződéstől való elállásra vonatkozó döntéséről. E rendelkezés pontosítja, hogy e célból a fogyasztó felhasználhatja az ezen irányelv I. mellékletének B. részében található elállásnyilatkozat-mintát, vagy bármilyen más, egyértelmű nyilatkozatba foglalhatja e döntését.

- 32 Az említett irányelv 12. cikke a) pontjának megfelelően az elállási jog gyakorlása megszünteti a feleknek a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződés teljesítésére vonatkozó kötelezettségét.
- 33 A fogyasztónak az ilyen szerződéstől való elálláshoz való jogának egyik következménye a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének h) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettség. E rendelkezésnek megfelelően a fogyasztót a távollevők között kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztó részére az elállási jog gyakorlásának ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdése szerinti feltételeiről, határidejéről és a vonatkozó eljárásokról, valamint az említett irányelv I. mellékletének B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-mintáról.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az elállási jognak a fogyasztóvédelem szempontjából vett jelentőségére figyelemmel, a szerződéskötést megelőző, e joggal kapcsolatos tájékoztatásnak alapvető jelentősége van e fogyasztó számára, és lehetővé teszi számára, hogy tudatosan hozza meg azt a döntést, hogy megköti-e a kereskedővel a szerződést, vagy sem. Ahhoz, hogy e tájékoztatás a számára teljes mértékben hasznos legyen, a fogyasztónak még a szerződés megkötése előtt ismernie kell az említett jog gyakorlásának feltételeit, határidejét és módját (2019. január 23-i Walbusch Walter Busch ítélet, C-430/17, EU:C:2019:47, 46. pont).
- 35 Ezenkívül a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének célja többek között, hogy a szerződéskötést megelőzően biztosítsa e szerződés szerződésszerű teljesítéséhez, és a fogyasztó jogainak, különösen az elállási jogának gyakorlásához szükséges információk fogyasztóval való közlését (lásd ebben az értelemben: 2019. július 10-i Amazon EU ítélet, C-649/17, EU:C:2019:576, 43. pont).
- 36 A jelen ügyben az alapeljárásban a VKI keresete arra irányul, hogy a bíróság kötelezze a Sofatutort arra, hogy a fogyasztókkal fennálló kereskedelmi kapcsolataiban a távollévők között létesített határozott idejű szerződés meghosszabbodásakor egyértelműen és érthető módon tájékoztassa e fogyasztókat az e szerződéstől való elálláshoz való joguk gyakorlásának feltételeiről, határidejéről és módjáról, elállásnyilatkozat-minta rendelkezésre bocsátása vagy hasonló gyakorlat alkalmazása révén.
- 37 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az osztrák jogalkotó a 2011/83 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését a FAGG 11. §-a (1) bekezdésének elfogadásával ültette át az osztrák jogrendbe, amely előírja, hogy a fogyasztó 14 napon belül indokolás nélkül elállhat a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől. Meg kell állapítani, hogy ez utóbbi rendelkezés szövege nem ad választ arra a kérdésre, hogy a fogyasztó csak egyszer, a szerződés megkötése címén rendelkezik-e ilyen elállási joggal, vagy pedig e szerződésnek – az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló – meghosszabbodásakor ismét rendelkezik e joggal.
- 38 Márpedig, mivel a 2011/83 irányelv 4. cikkének megfelelően az irányelv főszabály szerint teljes mértékben harmonizálja a tagállamok jogszabályait, az ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt elállási jog terjedelme és gyakorlásának feltételei meghatározzák az e rendelkezést a tagállamok jogrendjébe átültető nemzeti szabályozásban előírt elállási jog terjedelmét és gyakorlásának feltételeit is.

- 39 Az elállási jog célját illetően e jog a távollevők között kötött szerződésből eredő, a fogyasztóra nézve hátrányos helyzetet egyenlíti ki, megfelelő gondolkodási időt biztosítva számára, mialatt lehetősége van a megvásárolt áru megvizsgálására és kipróbálására (2019. március 27-i slewo ítélet, C-681/17, EU:C:2019:255, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 E megállapítást megerősíti a 2011/83 irányelv (37) preambulumbekzdése, amely kimondja, hogy a fogyasztónak elállási joggal kell rendelkeznie, mivel „távértékesítés esetén [...] nem tekintheti meg az árut a szerződés megkötése előtt”. E preambulumbekzdés értelmében „[u]gyanezen okból a fogyasztó számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az áru jellegének, tulajdonságainak és működésének meghatározásához szükséges mértékben kipróbálhassa és megvizsgálhassa az általa megvásárolt árut”.
- 41 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fogyasztó számára biztosított gondolkodási időt ugyanazok a célok igazolják mind az áruk adásvétele, mind a szolgáltatásnyújtás esetében.
- 42 Egyrészt az elállási jog célja annak lehetővé tétele a fogyasztó számára, hogy kellő időben megismerhesse az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatás jellemzőit. Másrészt e jog elősegíti, hogy a fogyasztó – valamennyi szerződési feltételt és az érintett szerződés megkötésének következményeit figyelembe véve – tájékozott döntést hozzon, ami lehetővé teszi e fogyasztó számára annak eldöntését, hogy szerződéses kapcsolatot szándékozik-e létesíteni a kereskedővel (lásd ebben az értelemben: 2019. január 23-i Walbusch Walter Busch ítélet, C-430/17, EU:C:2019:47, 36. pont; 2019. július 10-i Amazon EU ítélet, C-649/17, EU:C:2019:576, 43. pont).
- 43 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képező szolgáltatásnyújtás 30 napig ingyenes, és amennyiben a fogyasztó e 30 napon belül nem mondja fel a szerződést, vagy attól nem áll el, az meghatározott meghosszabbodó időtartamra díjköteles szolgáltatássá válik. E határozat azonban nem tartalmaz arra utaló információt, hogy az érintett szerződés ilyen átalakulása vagy meghosszabbodása e szerződés egyéb feltételeinek módosítását eredményezné.
- 44 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése e) pontjának és 8. cikke (2) bekezdésének megfelelően a távollevők között kötött szerződésnek ezen irányelv értelmében vett egyik lényeges jellemzője az e szerződés tárgyát képező szolgáltatások teljes ára.
- 45 E 6. cikk (1) bekezdésének e) pontja értelmében az ilyen szerződés megkötése előtt a kereskedőnek egyértelműen és érthető módon tájékoztatást kell nyújtania a fogyasztónak erről az árról. Amint e 8. cikk (2) bekezdéséből kitűnik, ha az elektronikus úton megkötendő, távollevők közötti szerződés fizetési kötelezettséget keletkeztet a fogyasztó számára, a kereskedő egyértelműen és jól látható módon, valamint közvetlenül a megrendelés fogyasztó általi megtétele előtt felhívja a fogyasztó figyelmét az e szerződés tárgyát képező szolgáltatások teljes árára. Ez utóbbi rendelkezés pontosítja, hogy a kereskedő gondoskodik arról, hogy a fogyasztó a megrendelés megtételekor kifejezetten tudomásul vegye, hogy a rendelés fizetési kötelezettséget von maga után. Ha a megrendelés megtétele gomb vagy hasonló funkció aktiválásával jár, a gombot vagy hasonló funkciót könnyen olvasható módon kizárólag a „fizetési kötelezettséggel járó megrendelés” vagy ennek megfelelő, egyértelműen megfogalmazott felirattal kell ellátni, amely jelzi, hogy a megrendelés a kereskedő javára teljesítendő fizetési kötelezettséget von maga után. Amennyiben a kereskedő nem tartja be e követelményt, a szerződés vagy a megrendelés a fogyasztót nem köti.

- 46 A Bíróság a 2022. április 7-i Fuhrmann-2 ítélet (C-249/21, EU:C:2022:269) 25–30. pontjában megerősítette annak jelentőségét, hogy a kereskedő kifejezetten tájékoztassa a fogyasztót az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatások áráról.
- 47 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a fogyasztónak a távollévők között kötött és szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződéstől való elálláshoz való jogának célja akkor teljesül, ha e szerződés megkötését megelőzően e fogyasztó egyértelmű, érthető és kifejezett tájékoztatással rendelkezik az említett szerződés tárgyát képező szolgáltatások áráról, amely akár e szerződés megkötésekor, akár egy azt követő későbbi időponttól esedékes, mint például az ugyanezen szerződés visszterhessé válásának, vagy a szerződés határozott időre történő meghosszabbodásának időpontjától.
- 48 Következésképpen, noha a szolgáltatásnyújtás ingyenes időszakát előíró szerződés megkötésekor a kereskedő egyértelműen, érthetően és kifejezetten tájékoztatja a fogyasztót arról, hogy ezen ingyenes időszakot követően – amennyiben a fogyasztó ezen időszak alatt nem állt el a szerződéstől vagy nem mondta fel azt – e szolgáltatás díjkötelessé válik, a fogyasztó tudomására hozott szerződési feltételek nem változnak. Ilyen esetben az előző pontban említett cél nem igazolja, hogy az érintett fogyasztó az említett szerződés visszterhes szerződéssé való átalakulását követően ismét rendelkezzen elállási joggal. Egyébiránt e fogyasztó nem rendelkezhet ilyen elállási joggal e visszterhes szerződés határozott időre történő meghosszabbodása esetén sem.
- 49 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Sofatutor a 2011/83 irányelvnek megfelelően egyértelműen, érthetően és kifejezetten tájékoztatta-e a fogyasztókat az érintett szolgáltatások teljes áráról.
- 50 Ezzel szemben, ha az érintett szerződés megkötésekor nem került sor átlátható módon ilyen tájékoztatásra, feltételezve, hogy – amint az a jelen ítélet 45. pontjából kitűnik – e szerződés köti a fogyasztót, akkor egyrészt a szerződési feltételekről ténylegesen közölt tájékoztatás, másrészt pedig az említett szerződésnek az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló ingyenes próbaidőszakot követő feltételei közötti különbség annyira alapvető, hogy a 2011/83 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett új elállási jogot kellene elismerni ezen ingyenes próbaidőszakot követően.
- 51 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/83 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a fogyasztó ahhoz való joga, hogy a távollévők között kötött szerződéstől elálljon, csak egyszer biztosított a szolgáltatásnyújtásra irányuló, a fogyasztó számára ingyenes kezdeti időszakot előíró olyan szerződés tekintetében, amelyet – amennyiben a fogyasztó ezen időszak alatt nem állt el a szerződéstől vagy nem mondta fel azt – díjköteles, meghatározott időszakra automatikusan meghosszabbodó időszak követ e szerződés felmondásának hiányában, feltéve, hogy az említett szerződés megkötésekor a kereskedő egyértelműen, érthetően és kifejezetten tájékoztatja a fogyasztót, hogy az említett kezdeti ingyenes időszakot követően e szolgáltatásnyújtás díjkötelessé válik.

A költségekről

- 52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

a fogyasztó ahhoz való joga, hogy a távollevők között kötött szerződéstől elálljon, csak egyszer biztosított a szolgáltatásnyújtásra irányuló, a fogyasztó számára ingyenes kezdeti időszakot előíró olyan szerződés tekintetében, amelyet – amennyiben a fogyasztó ezen időszak alatt nem állt el a szerződéstől vagy nem mondta fel azt – díjköteles, meghatározott időszakra automatikusan meghosszabbodó időszak követ e szerződés felmondásának hiányában, feltéve, hogy az említett szerződés megkötésekor a kereskedő egyértelműen, érthetően és kifejezetten tájékoztatja a fogyasztót, hogy az említett kezdeti ingyenes időszakot követően e szolgáltatásnyújtás díjkötelessé válik.

Aláírások